

Gazeta Olsztyńska.

GAZETA OLSZTYŃSKA

• Dodatkami »Gość Niedzielny« i »Gospodarz« wychodzi trzy razy tygodniowo i to: na wtorek, czwartek i sobotę. — Kosztuje kwartalnie w drukarni 30 fen., na pocztach 1 markę, z odnośnieniem do domu przez listowego 1 markę i 24 fen.

Ojców mowy, ojców wiary
Brońmy zgodnie: młody, stary.

Telefon nr. 341.

OGŁOSZENIA:

przyjmują się po 15 fen., reklamy po 30 fen. od wiersza korpusowego. Przy konkursach i wyskarzeniach należy do wszelkie rabaty upadają. Listy adresować: »Gazeta Olsztyńska« Allenstein Ostpr., ulica Dolna, Kościelna (Unterkirchenstrasse) 12.

Dziś: Znaleź. św. Krzyża.
Jutro: Floryana m.
Pojutrze: Piusa p.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Dziś: wsch. sło. 4 28 zach. 7 27
Jutro: » » 4 26 » 7 28
Pojutrze: » 4 24 » 7 30

Przyszłe wiece polskie

odbędą się

w Dywitach, 12go maja

w Klebarku 18go maja o 12tej,

w Szomwałdzie 18go po poł. o 4,

w Butrynach 25-go maja

U kogo się wiece odbędą i kto na nich przemawiać będzie, zostanie jeszcze ogłoszone.

Położenie polityczne a Polacy.

Wojna na Bałkanie zdawała się być ku końcowi. Zdobycie Skodaru przez czarnogórców atoli położenie znowu pogorszyło. Austro-Węgry pienia się z złości i chciałyby ruszyć na Czarnogórę zbrojnie, lecz nie są pewne, czy sobie nie przytną palcy. Ani Anlja, ani Francja bowiem nie ma interesu w tem, nie mówiąc już o Rosji, ażeby potęga Austrii zyskała na Bałkanie na znaczeniu i wpływie.

Austria znajduje się w trudnym położeniu finansowem. Wojna bałkańska przyprawiła Austrię o wpływy na bieg wypadków na Bałkanie, a mobilizacja armji austro-węgierskiej kosztowała dotychczas 850 milionów koron!

W Austrii dawny stosunek do poszczególnych narodów trwa nadal, zasadę »divide et impera« »ważnij i rządź« nie chcą zamienić na: »daj każdemu, co jego« i czy kiedy zmienia, niewiadomo. Konstantynopol zostanie przy Turkach, pokój będzie podpisany nie w Konstantynopolu. Kto w przyszłości, zapewne niedalekiej, zatknie w Konstantynopolu na stałe sztandar, to pytanie wielkie. Jaka siłą będą przedstawiali państwa bałkańskie i jak prędko wyzwolą się z pod macoszej opieki europejskiej, to jeszcze pytanie otwarte. Od rozstrzygnięcia zależy dalsze położenie polityczne w Europie. Austria, Bałkany i Konstantynopol nadal będą osi polityki europejskiej. Europa nadal będzie zmuszona żyć pod uciskiem stale zwiększających się zbrojeń.

Wzrost potęgi słowiańskiej nabawia Niemcy miliardowych wydatków, które ujemnie wpływają na dobrobyt mieszkańców. Francja zawsze bogata wpływ wywiera przeciw Niemcom i zasila Rosję pieniędzmi.

Anglia korzysta z każdej sposobności umiętnie i rozstrzyga razem z Francją i Rosją sprawami politycznymi w ostatnich czasach. Oto położenie polityczne doby terażniejszej.

A położenie nasze?...

W najbliższej przyszłości nie nas nowego nie czeka. Prusy uchwalają dalej ustawy antypolskie dla wzmocnienia kresów wschodnich. W Rosji również nie ma widoków polepszenia. Austria ładnymi i słodkimi słówkami, a także obietnicami gruszek na wierzbie postara się poraz setny oszukać

naiwnych i służalczych polityków galicyjskich. A jednak szkoda, że z powodu naiwności i służalczości przywódców galicyjskich Galicja nie może odegrać roli, jaka na nią spada.

A my, co mamy robić?

Myśleć i pracować nad tem, aby nie zginąć. A więc wyzwolić się ekonomicznie, wziąć w swe ręce handel i przemysł, czyli odrodzić społeczeństwo nasze w tym kierunku. Wychować przyszłe pokolenia na ludzi światłych i dzielnych, liczących tylko na własne siły, a nie na politykujących, zdechlaczków, starających się przypodobać obcym, lekceważąc swoich, jak to widzimy obecnie w Galicji. Pomnażać własność polską, ziemską i miejską, a nigdy jej nie uszczuplać. Wyzwolić robotników fabrycznych z pod wpływów socjalizmu i jarzma kapitalizmu niemieckiego. Dbać też o oświatę ludu, kształcić go i wyrabiać na uświadomionych obywateli. Do każdego domu nosić gazetę polską, tę latarnię polityczną dla nas wszystkich.

Wreszcie występować na zewnątrz zawsze zgodnie jednolicie; nasze stronicstwa, partje i partyki powinny brać przykład z Finlandji, która w sprawach zasadniczych, obchodzących cały naród zawsze staje, jak jeden mąż. Prasa polska powinna dobrze i źródłowo informować, a radzić uczciwie.

Czuwajmy, bo nie wiemy ani godziny, ani minuty przyjścia dnia, który nam nada doleć znośniejszą i byt słoneczny.

Kształcić, uświadamiać i dorabiać się skarbów doczesnych i duchowych, a będzie nam lepiej w przyszłości. Gaz Lud.

Wojna o Skutari?

Mocarstwa mimo nalegań rządu austriackiego nie zgodziły się dotychczas na wywarcie nacisku na Czarnogórę. Na ostatniej konferencji ambasadorów w Londynie postanowiono wprawdzie wezwać Nikitę do opuszczenia Skutari, ale odrzucono żądanie Austrii, aby wysłać wojsko przeciw Czarnogórze i oświadczone, że z tem jeszcze czas i Czarnogórcy, sami opuszczą Skutari.

Austria nie jest zadowolona z takiego stanowiska mocarstw, i jak donoszą z Wiednia, rozpocznie z Czarnogórą wojnę na własną rękę i już może we wtorek lub środę wysłać armję przeciw Czarnogórze. Szef austriackiego sztabu generalnego i minister spraw zagranicznych hr. Berchtold w sobotę aż do godz. 9 wieczorem byli na konferencji u cesarza Franciszka. W każdym razie, zdaje się, mocarstwa z wyjątkiem Austrii i Niemiec przeciwne są wysłaniu wojska do Czarnogóry.

Rząd rosyjski nawet, jak donosi paryski »Temps«, wysłał telegraficznie notę do rządu austriackiego, przestrzegając Austrię przed następstwami, jakie mógłby spowodować przedczesny krok Austrii, gdyby się wdała w wojnę z Czarnogórą. Niebezpieczeństwo takie; wojny w istocie jest wielkie. Wojska austriackie gromadzą się już u granic Czarnogóry i w Dalmacji.

Czarnogóra ze swej strony wzmacnia nie tylko Skutari, ale ciężkie swoje działa

oblegnicze z pod Skutari, gdzie już nie są potrzebne, wysyła na północną granicę państewka i ustawia je naprzeciw austriackiego portu Cattaro. Serbia również ściga swoje wojska na północ i to w podwójnym celu: raz, aby zabezpieczyć się przed Bułgarami, po drugie, aby udzielić pomocy Czarnogórcom przeciw Austrii, gdyż rząd serbski oświadczył, że jako sprzymierzeniec musi poprzeć Czarnogórę.

Tak tedy spór o Skutari grozi wybuchem nowej wojny i następstwami, których oczywiście jeszcze przewidzieć nie można.

Kongres Eucharystyczny na Malcie.

Tegoroczny światowy Kongres Eucharystyczny, który obraduje obecnie na Malcie, obelany jest bardzo licznie przez katolików angielskich i włoskich.

Dnia 22 bm. przybył na angielskim okręcie wojennym kardynał Ferrata. — Władze angielskie wyspy przyjęły legata z monarszymi honorami. W kongresie bierze udział kardynał Westministeru Bourne, przywódca katolików angielskich, książe Norfolk, zjechała specjalna delegacja z Australii z biskupem Parthu na czele. Obrady Kongresu odbywają się w katedrze w mieście Musta.

Otwarcie Kongresu dokonał belgijski biskup Heylen, jako prezydent nieustającego komitetu eucharystycznego. W specjalnym brewe, które następnie odczytano, wspomina Ojciec św. o jubileuszu edyktu Konstantyna. O miejscu obecnego Kongresu pisze Papież »Malta jest punktem zbrojnym okrętów handlowych i wojennych całego świata. Można powiedzieć, że Malta oznacza centrum tego starego św. intaktu, któremu niegdyś Konstantyn ukazał sławę krzyża Chrystusowego«.

Następnie sławi Papież niezłomną wiarę Maltańczyków i wyraża nadzieję, że Kongres wypełni złotą kartę historii Kościoła.

Po odczytaniu »brewe« kardynał legat wygłosił płomienną mowę.

Między kardynałem legatem a królem angielskim wymienione zostały bardzo ugrzejme telegramy.

Co tam słyhać w świecie?

— Strejk na Górnym Śląsku. W niedzielę odbyło się na Górnym Śląsku 35 zgoromadzeń strejkujących górników, w których wzięło udział około 90 tys. osób. Uchwalono na wszystkich zgromadzeniach wytrwać w strejku. Zapal wśród górników wielki. W kopalniach kruszcowych pod Bytomiem wybuchł strejk. 1300 robotników tych kopalni kruszcowych przyłączyło się do strejku. Liczba strejkujących maszynistów w rewirze strejkowym powiększyła się. Rozrzucano pomiędzy ludność górniczą odezwy w języku polskim i niemieckim. Odezwy te nie są podpisane a wzywają górników do powrotu do pracy.

walidkę, ponieważ może jeszcze zarobić 33 i pół fenyga dziennie.

Ciekawość, czy panowie lekarze zaufania i urzędnicy ubezpieczenia zadowoliliby się takim zarobkiem?

Sprawy polskie.

— Policja wyrabiała drzwi i rozpędziła zamknięte zebranie »Straż« w Oberhausen. Na środę wieczorem zwołano przez mężów zaufania na godzinę 9 zebranie członków Towarzystwa »Straż«. Gdy obrady miały się rozpocząć znalazło się przed lokalem około 15 policyantów. Ponieważ zebranie było zamknięte, przeto przy drzwiach postawiono dwie osoby, które kontrolowały wstęp do sali i zamknęły drzwi na klucz, gdy obrady miały się rozpocząć. Wówczas policja chciała przemocą drzwi otworzyć i gdy to się nie udało, posłała policja po siekiere i wyrabano w drzwiach otwór, którym cała masa policyantów wtargnęła na salę i rozpoczęła rozpędzać zgromadzonych z wielką szybkością. Panu Kubiakowi, znanemu spokojnemu obywatelowi, przyłożył jeden z policyantów, rewolwer do piersi. Dopiero gdy p. Kubiak mimo to spokoju nie stracił i zapytał się, czego się chce od niego, wów czas rewolwer odjęto. Całą akcję prowadził urzędnik policji kryminalnej z Essen. Policja kryminalna w Essen przegrała już 7 procesów z polskimi towarzystwami w Oberhausen, a mimo to takie przeszkody nieprawię czyni spokojnie obradującym towarzystwom.

— Wystawa przemysłowa w Toruniu. Z Komitetu donoszą nam, że Związek Tow. Przemysłowych obiał protektorat nad wystawą Toruńską. Do Komitetu wystawowego wstąpią członkowie Związku, oraz członkowie innych Związków, których nazwiska ogłoszone będą niebawem. Wystawa zainteresowała nietylko koła rzemieślnicze przemysłowe i kupieckie, ale także ziemianstwo zachodniopruskie. Zgodzilo się już kilkunastu najwybitniejszych przedstawicieli branż destylacyjnej, papierosniczej, spotywczej, stolarskiej, krawieckiej ogrodniczej i maszyn rolniczych. Dalsze zgłoszenia napływają z każdym dniem. Kto więc chce zapewnić sobie korzystne miejsce, powinien zgłosić się natychmiast, temwięcej, że lista wystawców zamknięta będzie z dniem 6 maja. Wszelkich informacji udziela M. Baratkiewicz, Toruń — Thorn Baderstr. nr. 23.

Rodzice polscy! Uczcie dzieci Wasze mówić, czytać i pisać po polsku! — Pamiętajcie też o pieśni polskiej! — Nie jest Polakiem, kto się potomstwu swemu zniemczył pozwol!

Z blizka i z daleka.

Olsztyn, 2 go maja 1913.

— Trwały pożytek z agitacji wiecowej będziemy mieli dopiero wtenczas, jeżeli do domów tych rodaków, którym serca wiece nasze rozgrzały, wprowadzimy gazetę polską, taką jak »Gaz. Olszt.«. Tę iskrę zapalu i miłości dla spraw polskich zapaloną na wiecach, »Gaz. Olszt.« przychodząc waszych do domów, rozpalać i powiększać będzie na pożytek sprawy polskiej i narodu polskiego. To też niech każdy z nas dziś obok agitacji wiecowej uważa za najważniejszy obowiązek rozpowszechnianie »Gaz. Olsztyn.«, którą na maj i czerwiec zapisać można obecnie na wszystkich pocztach i u roznosicieli oraz mężów zaufania »Narodowca«.

— Wiązanie psów dla Olsztyna. Wskutek szerzącej się między psami wścieklizny nakazane zostało także dla Olsztyna przedmieście i okolice wiązanie psów do 23 lipca. Wiązaniu równa się prowadzenie psa na linie z nałożonym kagańcem. Nie wolno jednak psów bez zezwolenia policji z zagrożonego obwodu wyprowadzać. Wolno i bez kagańca latające psy należy natychmiast

bez obawy jakiegokolwiek odszkodowania zastrzelić. O wypadkach pogryzienia osób przez psy wściekłe należy natychmiast władzę uwiadomić. Za przestępstwo przepisów tych czeka dotkliwa kara.

— Wielkie i przedwczesne upały zapalały nietylko u nas, ale także w całych Niemczech, a mianowicie w okolicach południowych.

— Zniesienie 25 fenygówek. Ponieważ skargi na niepraktyczność monet 25 fenygowych nie ustają, zdecydował się rząd niemiecki na skasowanie tej monety. Za to wydane zostaną nowe monety i to nowe monety 5 markowe.

Z Warmii i Prus Wschodnich.

* **Bartag.** Wściekły pies wyrządził w tych dniach w naszej wsi liczne szkody. Zanim go zastrzelili zdolano pogryzł on liczne zwierzęta a także kilka osób, które odwiedzić musiano do zakładu Pasteura w Berlinie.

* **Melsak.** Pod miejscowością Kubgallen nad szosą z Melsacka do Zintów zamordowany został pewien robotnik zagraniczny przez dwóch swych kamratów. Za wyśledzenie morderców wyznaczyl prezes re-gencyjny 500 marek nagrody.

* **Ostród.** Na ostatni targ stawilo się bardzo wielu zamiejscowych handlarzy, którzy wielką ilość bydła i koni zakupili. Już o 12 targ uprzatnięto. Następny targ na bydło i konie odbędzie się 3 lipca (Juli). Robotnik Szyslewski wyratował tu z narażeniem własnego życia 5 letnią Ernę Puzichę od utonięcia.

* **Elk.** Na torze kolejowym Żądzbor-Rudczany zachaczył się na szynach wóz. Woźnica wyprzągl konia. Wkrótce nadjechał pociąg kolejowy, który się wykołoił. Nikt z podróżnych jednak nie odniósł obrażeń.

* **Margrabowa.** W warsztacie majstra ślusarskiego Jägera mieli uczniowie wyczyścić aparat acetylenowy. Jeden z uczni zapalił zapalkę. Gazy nagromadzone w aparacie wybuchły i wysadziły cały aparat aż do pułapu. Uczniowie Nowak i Zalewski zabici zostali na miejscu. Ciała nieszczęśliwych siłą wybuchu na sztuki rozzerwane zostały.

Z Prus Zachodnich i Pomorza.

* **Brodnica.** W pogranicznej wiosce Osieku, położonej po stronie rosyjski syn gospodarski bez przyczyny 17 letnią dziewczynę, poczem udało mu się zbiedz przez granicę. Zandarm rosyjski w pościgu za zbrodniarzem przekroczył granicę i zgłosił się u wachmistrza pruskiego, poczem w przebraniu cywilnem wspólnie śledzili za zbiegiem lecz bez skutku.

* **Gdańsk.** Skandaliczna sprawa lekarza specjalisty w chorobach kobiecych dr. Lewy'ego przybiera szersze kręgi, gdyż śledztwo napotyka na coraz nowe poszlaki. W tych dniach aresztowano w połączeniu z tą sferą pewną akuszerkę, która śmierci owej 26 letniej pacjentki również zawiadła miała.

Z Ks. Pomorskiego.

* **Fordon.** Spłonął w nocy dom Vogdia, który przed kilka dniami w drodze subnasty nabył Bank Ludowy w Bydgoszczy. Przechodząc zauważywszy płomienie, zbudzili śpiących mieszkańców, przyczem niejacy Pfeifer i Baar się ciężko poparzyli. Licznym rodzinom spaliło się całe mienie i zaledwie nagie życie uratować zdołali.

* **Gąsawa.** Bank na strychu urządził sobie posiadziciel p. Wieczorek z Osin, chowając zaoszczędzone 300 mk. za kołem, skąd je jakiś niegodziwiec — który zresztą musiał być dobrze o skrytce poinformowany — wywłaszczył. Jestto znów dowód ciemnoty dusigroszów nie oddających oszczędności do banków, gdzie są powne i procent przynoszą. Nierozsądni aż na strych się drapia, by tam urządzić własne banki bez żadnej poręki, które — naturalnie — zawsze robią plajtę!

Z różnych stron.

* **Koblencya.** Na stacyi kolejowej w Herdorf w Nadrenii pociąg przejechał strażnika Seibacha. Seibach chciał ratować dziecko, stojące na szynach, przed przejechaniem. Dziecko wprawdzie wyratował, lecz sam poniósł śmierć.

Rozmaitości.

Nowa kula karabiaowa. Francuskie ministerjum wojny dokonywuje obecnie prób z nową kulą karabinową. O probach tych donoszą następujące szczegóły: Kula ta na odległość 1200 metrów z łatwością przebija płyty pancerne podczas gdy dotychczas używana kula D. nie mogła ich przebić na odległość 600 metrów. Mury kamienne kula przeszły na wylot. Na próbę strzelano do lokomotywy i kula przeszła 14 centymetrową płytę stalową i wdarła się w wewnątrz lokomotywy czyniąc tam dalsze spustoszenia. Przewidziurawiła nawet stalową powłokę granatu i spowodowała w ten sposób wybuch granatu.

Zdrowie Ojca św. Rzym. W stanie zdrowia Ojca św. następuje stale polepszenie. Wczoraj opuścił Ojciec św. na kilka godzin łózko.

Nowe książki.

— **Karol Rzepceki: Książę Józef Poniatowski.** (Wydanie jubileuszowe). Dr. Szymon Askenazy. Zyciorys księcia Józefa Poniatowskiego pióra Szymona dr. Askenazego, profesora dziejów nowożytnych polskich na Uniwersytecie Lwowskim, ukazał się w nowym wydaniu jubileuszowym.

Rzecz ta już w poprzednich dwóch wydaniach, od pierwszej chwili swego ukazania się, od razu zarówno trafiła do serca narodu, jak i zdobyła przychylnie uznanie krytyki.

Dzieło »Książę Józef« prof. Askenazego, wyszło niedawno także w wydaniu niemieckim u Perthesa w Gocie, a w r. b. przygotowuje się jego wydanie francuskie w Paryżu.

Obecne trzecie wydanie polskie jest znacznie rozszerzone i przede wszystkim znakomicie wzbogacone ilustracyami. Cena 14 mk.

Sprzedaż drzewa.

— We wtorek, 6go maja przed południem o 9tej w Gipsowie drzewo na pożytki i opał wedle zapasu i potrzeby z obwodów Kronowo, Gipsowo i Kekity.

— W środę, 7 maja przed południem o 9 w Jelguniu drzewo na pożytki i opał o ile zapas starczy.

Składajmy oszczędności

w »Banku Ludowym« w Olsztynie w ulicy Cesarskiej (Kaiserstr.) 16. gdzie przez wysoki procent kapitał stale rośnie! — Nakłaniajmy też znajomych i krewnych, aby swe oszczędności składali tylko w »Banku Ludowym«.

Organem »Banku Ludowego« jest »Gazeta Olsztyńska« i w niej wszelkie ogłoszenia o zebranach jako i innych sprawach bankowych bywają ogłaszane. Obowiązkiem więc każdego członka, a powinnością wszystkich mających jakikolwiek stosunek do »Banku Ludowego« **abonować i czytać »Gazetę Olsztyńską«.**

(Nadesłano.)

Zegarkil Zegarkil
dobrze obciąż. i regular. kupuje się pod gwar. i najtańsze u

Otto Misselwitz nast.
Wartembork.

Reparatury wykonuje szybko i dobrze.

Przeciwno chorobom kobiecym

romatyzmowi, darcniu, zapaleniu kiszek
najprzed. kąpiele błotniste w świecie

Franzensbad

Kuracje picia przeciw niedokrwistości, obstypacji, ułomności, katarom. **Leczenie przez Radium**, Radium-Emanatorium, suche węglkowe kąpiele gazowe przeciw znieczuleniu.
Dla cierp. na serce: naturalne CO₂, kąpiele, najskuteczniejsze.

Sezon
od 1. maja do 30.
czerwca

Kąpiele od
1 kwietnia do 30
października.

Broszurki darmo.

Krawcy wiejscy

którzy zwykłą robotę krawiecką zna-
ją i takowe w domu wykonują, a rów-
nież przykrawać umieją mogą się zgło-
sić na trwałe zatrudnienie.

Hermann Frankenstein
skład starzyny **ul. Prosta 15.**

Stare i nowe meble
poleca w wielkim wyborze.

Hermann Frankenstein
skład starzyny **ul. Prosta 15.**

Nowy rzędownik
(drylówka) 1,75 m. szeroki ma tanię
na sprzedaż.

Fr. Hoffmann,
Schönfelde (p. Hermsdorf.)

Kto naprzód się stara, pozbywa się kło-
potu na przyszłość.

Thomasmehl

Wskutek wysokiego odszkodowania majowe
go jest tomasówka przy zamówieniach do 25go
maja przeciętnie

31 marek tańsza

za wagon 10,000 kg. jak w jesieni.

Dostarczamy naszą pod gwarancją czystą pełnowartościo-
wą tomasówkę tylko w zapieczętowanych, z podaniem za-
wartości i marką ochronną zaopatrzonych miechach.

Thomasphosphaffabrikeng.m.b.H. Berlin W

Do nabycia we wszystkich gwiazdkowym plakatym
oznaczonych składach.

R. Ib 100.

Ostrzega się przed naśladownictwem!

Tania oferta na Świętka.

Ubrania męzkie

w modnych fasonach najlepiej odrobione
15.00, 18.00, 21.00, 24.00 m.

Kostjumy damskie

w modnych ang. materyach **18, 23, 29, 36 m.**

Materye damskie

na suknie i bluzki

teraz łokieć 60, 80, 1.00 i 1.20 m. do 3,50 m.

Materye na ubrania męzkie

z stosownych resztek **2.00, 2.50, 3.00 do 3.50 m.**

Wekniae muśliny

w modnych wzorach i kolorach.
łokieć **60, 70, 80 fen, do 1.20 m.**

Inlety, wsypy, płótno do koszul,
na fartuchy, nesel.

Szewioty wyrzedają po cenach wyłożonych w
oknie bardzo tania.

Gofowe bluzki

i kostjumy oraz spódnice bardzo tania.

M. Grau Wartembork.

Baczność!

Rozeszła się pogłoska, że mój interes więcej nie
istnieje. Donoszę przeto niniejszym, iż interes mój na-
dal istnieje i istnieć będzie i mam obecnie wielki
bardzo wybr

starych i nowych rzeczy.

Proszę o tem donieść także swym znajomym i ich do
popierania mego interesu zachęcić.

Z wysokim szacunkiem

Herman Frankenstein

skład starzyny ulica Prosta 15.

Chałupa

z chlewem, do tego ogród i sad
jest z wolnej ręki na sprzedaż.

Józef Reski

w Szabruku

(Schönbrück p. Hermsdorf.)

Obuwie

wszelkiego gatunku, trwało odrobione
poleca po najtańszych cenach.

J. Schönwald,

Wartembork

Pasymskie Przeremieście.

Baczność!

Barzo ulubioną najlepszą

tabakę do zazywania

sprzedają i teraz jeszcze po da-
wniejszej starej cenie.

J. Dziedzick

skład cygar i tabaki, Olsztyn,
ul. Zeppelin

(obok p. Schoeneberga).

Filja w ulicy Liosztackiej 50.

Pościeł na 2 łoża

jest korzystnie na sprzedaż. Gdzie?
powie ekspedycya Gazety.

Kołowce
w wielkim wyborze

uznany najlepszy materiał i lekki
chód po tanich cenach

Spezialrad od 48 m.

węze od 1.85 m., mantle
2 m., pumpy 95 fen., pe-
dały 1.95 m.

Maszyny do szycia
najprzedniejsze gatunki do
wyszywania i stepnowania zdadne
od 55 m. począwszy.

Reperacye szybko i tania.

M. Peiser, Olsztyn,
ul Prosta 6.

Zacieźników

z szarwarkiem poszukuje
od 1go października

Bergmann,

w Silicach p. (Gr. Kleeberg).

Posiadłość

69 mórg dobrej roli, wtem las i torf,
budynki murowane jest w dużej wsi
kościelnej na Warmii zaraz na sprze-
daż. Gdzie powie ekspedycya.

Najlepiej, najszybciej
i najtaniej pierze i far-
buje się chemicznie u

W. Kopp

Olsztyn, ulica Młyńska (Mühlen-
strassenecke am Fischmarkt)